Οἱ καταθέσεις καθηγητῶν τοῦ ΕΜΠ, αὐτοπτῶν μαρτύρων

ΠΟΙΟΣ ΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΕΝΤΟΛΗ;

● Συνέχεια ἀπό τή σελίδα 5

τῆς ἐπιλύσεως τῶν αἰτημάτων τῶν φοιτητῶν. Στίς 12—12.30΄, σταμάτησε ἡ Γενική Συνέλευση, διότι ὁ κ. πρύτανις καί ὁ κ. ἀντιπρύτανις πήγανε στό ὑπουργεῖο, νομίζω, ὅπου εἶχαν προσκληθῆ γιά τό ἴδιο θεμα. Στίς 1.30 ἐπέστρεψαν καί μᾶς ἐλέχθη τό εὐχάριστο νέο, ὅτι τό Πολυτεχνεῖο θά εἶναι ἐλεύθερο νά κανονίζη τά ζητήματα μεταξύ αὐτοῦ καί τῶν φοιτητῶν. Ἐπηκολούθησαν συζητήσεις καί εἰσηγήσεις. Στίς 2.30, ἀφοῦ ἐπερατώθησαν οἱ εἰσηγήσεις πρός τήν Σύγκλητο, ἐλύθη ἡ Γενική Συνέλευση καί οἱ Συγκλητικοί ἀπεσύρθησαν στήν αἴθουσα τῆς Συγκλήτου, γιά νά διατυπώσουν τίς ἀνακοινώσεις περί τῶν μελλοντικῶν ἐξετάσεων. Ἐπειδή τό ἀντικείμενο πού συζητούσαμε ἀφοροῦσε τούς σπουδαστάς, ὑπῆρχαν ἐκεῖ πολλοί σπουδασταί, πού ἔρριχναν διάφορα συνθήματα — «Εἴμαστε Ἕλληνες», «οἱ καθηγηταί μαζί μας» κ.λ.π.

Ὅταν βγαίναμε, στά διαλείμματα τῶν συνεδριάσεων, μᾶς περικύκλωναν τά παιδιά καί τούς λέγαμε ὅ,τι ἔγινε μέ τόν Πρύτανι. Καί ὅταν ὁ Πρύτανις ἔφερε τό εὐχάριστο νέο, εἴπαμε «παιδιά ἔχουμε καλά νέα, θά ἐπιλύσουμε μαζί τά θέματά μας».

Κατά τήν γνώμη μου, τά πνεύματα εἶχαν καθησυχάσει καί ἀρκετά παιδιά ἔφευγαν. Οἱ πόρτες, ἀπό πίσω, ἦταν κλεισμένες. Μαζί μέ μένα, ἦταν καί 2—3 παιδιά. Τό ἀπόγευμα, ὅταν γυρίσαμε πίσω, ἔμαθα αὐτά τά τραγικά γεγονότα, ὅπως μοῦ τά περιέγραψαν οἱ συνάδελφοι κ.κ. Σκουλικίδης, Θεοχάρης καί Παντελίδης καί δέν ἔχω κανένα λόγο νά μήν τούς πιστέψω. Δηλαδή : Ἀφοῦ ἡ Σύγκλητος συζήτησε, κάλεσε τά Προεδρεῖα τῶν Σχολῶν γιά νά συζητήσουν διάφορα θέματα. Οἱ σπουδασταί, ὅταν φύγαμε, ἦταν καλωσμαρισμένοι καί μοῦ εἶπαν πώς θά γυρίσουν στά μαθήματά τους. Οἱ σπουδασταί, λοιπόν, ἤθελαν νά ἀποχωρήσουν, ἀλλά οἱ πόρτες, πίσω, ἦταν κλειστές. Ἡ μεγάλη πόρτα, στήν Πατησίων, ἦταν ἀνοιχτή, ἀλλά μετά, ὅταν τά παιδιά θέλησαν νά φύγουν, ἐκλείστε. Ἐδῶ, πρέπει νά πῶ, ὅτι οἱ φοιτητές ἦσαν συγκεντρωμένοι στό ἐσωτερικό τοῦ Πολυτεχνείου καί ὄχι πρός τήν Πατησίων.

Οἱ πρῶτες συλλήψεις

Ὅταν βγήκαν 2—3 παιδιά, συνελήφθησαν. Ἀστυνομικοί μέ πολιτικά τούς συνέλαβαν. Οἱ ἄλλοι, τρέξανε καί τό εἶπαν στόν Πρύτανι. Ὁ κ. Λαδόπουλος τηλεφώνησε στόν κ. Δασκαλόπουλο καί τόν παρακάλεσε νά ἀφήσουν τά ὄργανα τούς σπουδαστάς νά διαλυθοῦν. Ἦρθε ὁ κ. Δασκαλόπουλος, ὑπῆρχαν ἐκεῖ πολλοί σπουδασταί, πού ἔρριχναν διάφορα συνθήματα — «Εἴμαστε Ἕλληνες», «οἱ καθηγηταί μαζί μας» κ.λ.π.

Ὅταν ἀποχωρήσαμε, στά διαλείμματα τῶν συνεδριάσεων, μᾶς περικύκλωναν τά παιδιά καί τούς λέγαμε ὅ,τι ἔγινε μέ τόν Πρύτανι. Καί ὅταν ὁ Πρύτανις ἔφερε τό εὐχάριστο νέο, εἴπαμε «παιδιά ἔχουμε καλά νέα, θά ἐπιλύσουμε μαζί τά θέματά μας».

Κατά τήν γνώμη μου, τά πνεύματα εἶχαν καθησυχάσει καί ἀρκετά παιδιά ἔφευγαν. Οἱ πόρτες, ἀπό πίσω, ἦταν κλεισμένες. Μαζί μέ μένα, ἦταν καί 2—3 παιδιά. Τό ἀπόγευμα, ὅταν γυρίσαμε πίσω, ἔμαθα αὐτά τά τραγικά γεγονότα, ὅπως μοῦ τά περιέγραψαν οἱ συνάδελφοι κ.κ. Σκουλικίδης, Θεοχάρης καί Παντελίδης καί δέν ἔχω κανένα λόγο νά μήν τούς πιστέψω. Δηλαδή : Ἀφοῦ ἡ Σύγκλητος συζήτησε, κάλεσε τά Προεδρεῖα τῶν Σχολῶν γιά νά συζητήσουν διάφορα θέματα. Οἱ σπουδασταί, ὅταν φύγαμε, ἦταν καλωσμαρισμένοι καί μοῦ εἶπαν πώς θά γυρίσουν στά μαθήματά τους. Οἱ σπουδασταί, λοιπόν, ἤθελαν νά ἀποχωρήσουν, ἀλλά οἱ πόρτες, πίσω, ἦταν κλειστές. Ἡ μεγάλη πόρτα, στήν Πατησίων, ἦταν ἀνοιχτή, ἀλλά μετά, ὅταν τά παιδιά θέλησαν νά φύγουν, ἐκλείστε. Ἐδῶ, πρέπει νά πῶ, ὅτι οἱ φοιτητές ἦσαν συγκεντρωμένοι στό ἐσωτερικό τοῦ Πολυτεχνείου καί ὄχι πρός τήν Πατησίων.

Οἱ πρῶτες συλλήψεις

Ὅταν βγήκαν 2—3 παιδιά, συνελήφθησαν. Ἀστυνομικοί μέ πολιτικά τούς συνέλαβαν. Οἱ ἄλλοι, τρέξανε καί τό εἶπαν στόν Πρύτανι. Ὁ κ. Λαδόπουλος τηλεφώνησε στόν κ. Δασκαλόπουλο καί τόν παρακάλεσε νά ἀφήσουν τά ὄργανα τούς σπουδαστάς νά διαλυθοῦν. Ἦρθε ὁ κ. Δασκαλόπουλος, συζήτησαν καί ὑποσχέθη, ὅτι οἱ φοιτητές θά διαλυθοῦν καί δέν θά πειραχτῆ κανένας. Ἀπεχώρησαν, τότε, καμμιά πενηντάριά σπουδαστές, συνοδευόμενοι ἀπό τούς κ.κ. Λαδόπουλο καί Θεοχάρη, ὡς τό πεζοδρόμιο. Ἐπειδή, ὅμως, συνελήφθησαν ὁρισμένοι σπουδαστές, τά παιδιά ζήτησαν νά ἀφεθοῦν ἐλεύθεροι. Στό μεταξύ, εἶχε ἔλθει καί ὁ κ. Εἰσαγγελεύς.

Ἡ εἰσβολή

Τότε, ἀκούστηκε ἕνα δουντό καί ἀπό τά δύο τμήματα ἑκάστου κτιρίου, ἐρχόντουσαν ἀστυνομικοί μέ πολιτικά καί στολές καί ὡρισμένοι πού ἦσαν στό προαύλιο. Ὅλοι αὐτοί, ἐπιτέθησαν ἐναντίον τῶν φοιτητῶν, τά ἄτομα ἀντίστασιν νά τρέχουν ζητώντας προστασία. Οἱ ἀστυνομικοί, [illegible] ξυλοδαρμός. Ἀγόρια καί κορίτσια ἐθέροντο ἀδιακρίτως! Οἱ καθηγηταί ἐφώναζαν «ἀφῆστε τά παιδιά», «πῶς μπαίνετε στή Σύγκλητο». Καί τελικά, ἐπηκολούθησαν συλλήψεις ἀπ' ἔξω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ : Εἴπατε ὅτι τό πρῶτ τά πνεύματα ἦσαν ἐξημμένα, ἀλλά ἡ Ἀστυνομία δέν ἐπενέβη. Τότε, γιατί ἐπενέβη ἀργότερα, πού τά πνεύματα ἦσαν πιό ἥρεμα;

ΜΑΡΤΥΣ : Ἀπ' ὅσο εἶμαι σέ θέση νά ξέρω, τά πνεύματα ἦσαν πολύ καλύτερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ : Κάποιος κάλεσε τόν Εἰσαγγελέα.

ΜΑΡΤΥΣ : Ὄχι, πάντως, ὁ Πρύτανις καί ὁ ἀντιπρύτανις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ : Μήπως ἀκούσατε ὅτι οἱ φοιτηταί ἐξύβρισαν τούς ἀστυνομικούς;

ΜΑΡΤΥΣ : Ὄχι. Ἐκεῖνο πού θέλω νά τονίσω, εἶναι ὅτι ἡ περιγραφή πού σᾶς ἔκανα, εἶναι αὐτόχρημα τραγική. Εἶναι κάτι τό ἀπίστευτο! Οἱ ἀστυνομικοί πού εἰσέβαλαν στό Πολυτεχνεῖο, δέν ἦσαν στήν Πατησίων. Εἰσέβαλαν ἀπό πίσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ : Μήπως ἐκλήθησαν νά φύγουν οἱ φοιτηταί καί δέν ἔφυγαν;

ΜΑΡΤΥΣ : Ἐφ' ὅσον δέν ἤμουν ἐκεῖ, δέν μπορῶ νά ἔχω σαφῆ γνώμη. Ἂν διαβάση κανείς τό ἔγγραφο τῆς Συγκλήτου πού μᾶς ἀπεστάλη (ὁ μάρτυς τό παραδίδει στό Δικαστήριο) θά δῆ ὅτι ἡ Σύγκλητος συμφωνεῖ μέ τά αἰτήματα τῶν φοιτητῶν. Ὅταν οἱ φοιτηταί βλέπουν ὅτι ἡ Σύγκλητος θά ἱκανοποίηση τά αἰτήματά τους, μοῦ κάνει κατάπληξη τό γεγονός, ὅτι μπορεῖ νά ἐξύβρισαν ἀστυνομικούς ἢ νά ἔκαναν ἀπρεπεῖς χειρονομίες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ : Τό ἀποκλείετε;

ΜΑΡΤΥΣ : Ἐγώ, τό ἀποκλείω! Γιά τά παιδιά αὐτά, τόν κ. Σταμέλλα, τόν κ. Τζανετῆ, τόν κ. Παπαθεοδώρου, τό ἀποκλείω! Θά ἤμουν ἀποτυχημένος Πανεπιστημιακός δάσκαλος ἄν αὐτά τά παιδιά ἔκαναν τέτοιου εἴδους χειρονομίες.

ΣΤΑΜΑΤΕΛΑΤΟΣ (Ὑπεράσπιση) 'Η Σύγκλητος καί ἡ Γενική Συνέλευση τῶν καθηγητῶν ἠσχολοῦντο μέ τά φοιτητικά θέματα;

ΜΑΡΤΥΣ : Βεβαίως.

ΣΤΑΜΑΤΕΛΑΤΟΣ : Καί εἴχατε καταλήξει νά εἶσθε σύμφωνοι μέ τούς φοιτητάς;

ΜΑΡΤΥΣ : Μάλιστα.

ΣΤΑΜΑΤΕΛΑΤΟΣ : Μέ τήν ἐπιστροφή τῶν καθηγητῶν ἀπό τόν κ. Παττακό σᾶς ἀνηγγέλθη ἡ κατάργηση τοῦ νόμου 1347;

ΜΑΡΤΥΣ : Μόλις γύρισαν, μᾶς εἶπαν ὅτι τό Πολυτεχνεῖο θά λύση τά τοῦ οἴκου του.

ΣΤΑΜΑΤΕΛΑΤΟΣ : Οἱ πόρτες ἦταν κλειδωμένες;

ΜΑΡΤΥΣ : Βεβαίως. Καί στήν Τοσίτσα καί στήν Στουρνάρα.

ΣΤΑΜΑΤΕΛΑΤΟΣ : Καί ἡ πόρτα τῆς Πατησίων κλειστή.

ΜΑΡΤΥΣ : Στήν ἀρχή ἀνοικτή καί μετά κλειστή.

ΣΤΑΜΑΤΕΛΑΤΟΣ : Γιά πρώτη φορά συνηντήθησαν ὁ πρύτανις καί ὁ Εἰσαγγελεύς;

ΜΑΡΤΥΣ : Γιά πρώτη φορά.

ΣΤΑΜΑΤΕΛΑΤΟΣ : Εἶχαν λάβει ἀπόφαση καί μετά ἔγινε ἡ εἰσβολή;

ΜΑΡΤΥΣ : Ἡ εἰσβολή ἔγινε κατά τήν διάρκεια τῆς συζητήσεως.

ΣΤΑΜΑΤΕΛΑΤΟΣ : Κάποιος ἄνοιξε τήν πόρτα ἀπό μέσα καί εἰσώρμησαν οἱ ἀστυνομικοί.

ΜΑΡΤΥΣ : Βεβαίως. Οἱ πόρτες ἔχουν κλειδαριές ἀσφαλείας.

ΣΤΑΜΑΤΕΛΑΤΟΣ : Ἡ παραίτηση τῆς Συγκλήτου εἶναι μεγάλο γεγονός γιά τό Πολυτεχνεῖο;

ΜΑΡΤΥΣ Τό μεγαλύτερο γεγονός τά τελευταῖα ἑκατό χρόνια!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ : Συντομεύετε τίς ἐρωτήσεις! Αὐτά, ἔγιναν μετά.

ΣΤΑΜΑΤΕΛΑΤΟΣ : Πόσοι φοιτηταί ἦσαν συγκεντραμένοι ὅταν φεύγατε;

ΜΑΡΤΥΣ : Καμμιά τρακοσαριά.

ΣΤΑΜΑΤΕΛΑΤΟΣ : Καί τό πρωΐ;

ΜΑΡΤΥΣ : Καμμιά ἐξακοσαριά. Ἐν συνεχείᾳ, ἐκλήθη καί κατέθεσε ὁ καθηγητής τοῦ Πολυτεχνείου κ. Δημόπουλος. Εἶπε τά ἑξῆς :

ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ : Ἤμουν στό Πολυτεχνεῖο ἀπό τίς 9 τό πρωΐ ὡς τίς 2.45. Ὀχτώμισι μέ δέκα συνεδρίασε ἡ Σύγκλητος. Στίς 10, ἄρχισε ἡ Γενική Συνέλευσις τῶν καθηγητῶν. Ἔφτασα στό Πολυτεχνεῖο στίς 10, περνώντας ἀπό τήν παρυφή τῆς συγκεντρώσεως τῶν φοιτητῶν. Στίς 12.30΄ ἔφυγα καί γύρισα στίς 1.30. Στίς 2.30, πάλι φύγαμε. Στή Συνέλευση, ἡ ἀτμόσφαιρα ἦταν νά δείξουμε κατευναστική τακτική, κατανόηση ἔναντι τῶν παιδιῶν. Ἔφευγα, μέ τό συναίσθημα ὅτι πηγαίναμε γιά ἐκτόνωση τῆς κρίσεως καί τή Δευτέρα θ' ἀρχίζαμε κανονικές ἐξετάσεις. Φεύγοντας, πέρασα ἀπό τήν εἴθουσα τῆς Συγκλήτου. Ἐκεῖ, ἔφτασαν φοιτητές ταραγμένοι, μαζί μέ φοιτήτριες καί κατήγγειλαν ὅτι εἶχε σύλληφθῆ ἕνας φοιτητής. Νομίζω, ὅτι τά παιδιά εἶχαν τή διάθεση γιά κατευνασμό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ : Ἀκούσατε ὕβρεις;

ΜΑΡΤΥΣ : Ὄχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ : Μήπως μάθατε, ἐν καί ποτέ μπῆκαν ἀστυνομικοί στό Πολυτεχνεῖο καί ἐν οἱ σπουδασταί τούς ὕβρισαν;

ΜΑΡΤΥΣ : Δέν ξέρω. Ἐμᾶς, μᾶς ἔχουν συνταράξει οἱ διαιότητες ποῦ ἔγιναν στό Πολυτχνεῖο. Οἱ φωνές τῶν παιδιῶν δέν μᾶς ἐνόχλησαν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ : Τί φοιτηταί εἶναι οἱ κατηγορούμενοι;

ΜΑΡΤΥΣ : Δέν τούς ξέρω. Εἰδικώτερα γιά τόν κ. Τζανετῆ, ἔμαθα ὅτι ἦταν ἀπό τούς πρώτους δέκα τῆς τάξεώς του. Καί ὁ κ. Παπαθεοδώρου, εἶναι καλός σπουδαστής.

ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ ('Υπεράσπιση): Τί πληροφορηθήκατε γιά τά γεγονότα;

ΜΑΡΤΥΣ : Ἡ γνώμη τῶν Συγκλητικῶν εἶναι ὅτι αἰφνιδίως εἰσῆλθαν ἀστυνομικαί δυνάμεις ἀπό τήν ὀπισθίαν θύραν τῆς ὁδοῦ Τοσίτσα καί ἔγιναν οἱ διαιοπραγίες. Οἱ φοιτητές ὑπεχώρησαν καί οἱ διαιότητες ἐναντίον τῶν φοιτητῶν συνεχίσθηκαν, ἐνώπιον τῶν συντετριμμένων Συγκλητικῶν.

ΜΑΓΚΑΚΗΣ ('Υπεράσπιση) : Τί ζητοῦσαν οἱ φοιτητές γιά νά φύγουν;

ΜΑΡΤΥΣ : Οἱ σπουδαστές ἀπήτουν, γιά νά πεισθοῦν ὅτι θά φύγουν ἀνενόχλητοι, τήν ἀπελευθέρωση τῶν ἄλλων φοιτητῶν.

ΜΑΓΚΑΚΗΣ : Οἱ φοιτηταί αὐτοί κατηγοροῦνται γιά τεντυμποϋσμό. Ποιά ἦταν ἡ συμπεριφορά τους στό Πολυτεχνεῖο;

ΜΑΡΤΥΣ : Τό Πολυτεχνεῖο, συγκεν τρώνει κάθε χρόνο τά 750 καλύτερα παιδιά ἀπό τούς ἀποφοίτους Γυμνασίου. Προσωπικά, φέρομαι στούς σπουδαστές μέ σκληρότητα. Παρ' ὅλ' αὐτά, ὅμως, τά παιδιά εἶναι ἐξαίρετα.

ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ ('Υπεράσπιση) : Εἶναι δυνατόν, φοιτηταί πού φοβοῦνται ὅτι θά συλληφθοῦν, νά ἐπανέλθουν καί νά ὑβρίζουν;

ΜΑΡΤΥΣ : Δέν εἶναι πολύ πιθανόν.

ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ : Ἀκούσατε χυδαῖες κραυγές ἐν χορῷ;

ΜΑΡΤΥΣ : Ἤκουσα καί θυμᾶμαι τά ἑξῆς συνθήματα : «Συμπαράσταση λαέ», «Ἐλευθερία», «Εἴμεθα Ἕλληνες».

Τελευταῖος μάρτυς ὑπερασπίσεως πού ἐξετάσθηκε, πρίν ἀπό τή μεσημβρινή διακοπή (2.30) ἦταν ὁ σπουδαστής τοῦ Πολυτεχνείου κ. Βασίλειος Πεντάρης, ὁ ὁποῖος ἦταν ὁ πρώτος πού συνελήφθη στά γεγονότα τοῦ Πολυτεχνείου καί ἐπρόκειτο τό πρωΐ σήμερα νά καταταγῆ στόν στρατό (Καλαμάτα).

Ὁ κ. Πεντάρης, κατέθεσε τά ἑξῆς:

ΜΑΡΤΥΣ : Ἀπό τό πρωΐ τῆς 14ης Φεβρουαρίου ἤμουν στό Πολυτεχνεῖο, γιατί ἀνήκα στήν δεκαπενταμελῆ Ἐπιτροπή πού εἶχε ἐκλέξει ἡ Γενική Συνέλευση τῶν σπουδαστῶν. Τά ἐπεισόδια ἔγιναν στίς 14 Φεβρουαρίου καί τό χαρτί πού διακόπτει τήν ἀναβολή μου καί μέ καλεῖ νά στρατευθῶ, ὑπεγράφη στίς 15 Φεβρουαρίου. Ἡ Σύγκλητος συνεδρίαζε γιά τά θέματα τῆς στρατεύσεώς μας, καί ἀπό Πολυτεχνεῖο εἴχαμε συγκεντρωθῆ 1.000 σπουδασταί περιμένοντας τίς ἀποφάσεις της. Φωνάζαμε διάφορα συνθήματα — «Φοιτηταί ἐλεύθεροι» καί «Ἐλευθερία» γιατί στίς 13 τοῦ μηνός εἶχαν συλληφθῆ διάφοροι συνάδελφοι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ : Ἀστυνομικοί πότε ἐμφανίσθηκαν;

ΜΑΡΤΥΣ : Ἀστυνομικοί μέ στολή ἢ μέ πολιτικά;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ : Μέ στολή. Ὕβρεις ἐκτοξεύθηκαν;

ΜΑΡΤΥΣ : Εἶχα συλληφθῆ καί πέρυσι τό Μάϊο, μέσα στόν αὐλόγυρο τοῦ Πολυτεχνείου. Μέχρι τήν ὥρα πού μέ φυγάδευσαν, δέν ἄκουσα καμμιάν ὕβρι καί τά ὄργανα τῆς Ἀσφαλείας ἦσαν στόν αὐλόγυρο. Στή 1.30 μέ εἰδοποίησαν, ἐπειδή πρωτοστατοῦσα στή συγκέντρωση, νά φύγω, ζωντανός ἢ πεθαμένος. Στίς 2, ἦρθε ἕνα ὄργανο, μαζί μέ τόν ἀδελφό μου καί μοῦ εἶπαν νά φύγω, γιατί κινδύνευα νά μέ σκοτώσουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ : Ἀκούσατε ἐσεῖς τίς ὕβρεις;

ΜΑΡΤΥΣ : Ὄχι. Καί τά συνθήματα πού θά ρίχναμε, τά εἴχαμε προαποφασίσει, γιά νά μή ρίξη κάποιος ἄλλος, ἐκτός ἀπό μᾶς, ἕνα ἄλλο σύνθημα. Τά συνθήματα ἦταν, «Συμπαράσταση καθηγηταί», «φοιτητές ἐλεύθεροι» κ.λ.π. Ἡ ἀπουσία μου, ὅταν φυγαδεύθηκα, ἔγινε ἀντιληπτή καί οἱ φοιτητές διαμαρτυρήθηκαν. Τότε, οἱ συνάδελφοι, παρουσίασαν ἕναν ἄλλο κατάλογο συλληφθέντων στόν κ. Λαδόπουλο καί τόν κ. Λοΐζο. Πληροφορήθηκα, ὅτι ὁ κ. Λαδόπουλος πῆγε τόν κατάλογο στόν κ. Δασκαλόπουλο καί ὁ τελευταῖος τοῦ ὑποσχέθηκε ὅτι θά ἀπελευθερωθοῦν οἱ σπουδασταί. Καί τότε ἄνοιξαν οἱ πόρτες τῆς Τοσίτσα καί τῆς Στουρνάρα καί μπῆκαν στό Πολυτεχνεῖο οἱ ἀστυνομικοί μέ τά γκλόμπς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ : Γιά ποιά αἰτία ἔγινε ἡ εἰσβολή;

ΜΑΡΤΥΣ : Μάλλον γιά νά διαλυθοῦν οἱ φοιτητές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ : Προῖστατο, ὅμως, τῶν ἀστυνομικῶν ὁ κ. Δασκαλόπουλος.

ΜΑΡΥΣ : Νομίζω, ὅτι οὔτε ὁ κ. Δασκαλόπουλος ἤξερε γιά τήν εἰσβολή.

Η ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ

Κατά τήν ἀπογευματινή συνεδρίαση τοῦ δικαστηρίου, πού ἄρχισε στίς 4.40, συνεχίσθηκε μέ γοργό ρυθμό ἡ ἐξέταση μαρτύρων ὑπερασπίσεως. Πρῶτος ἐξετάσθηκε ὁ φοιτητής τῆς Ἀνωτάτης Ἐμπορικῆς Δημ. Παπαχρήστος, ὁ ὁποῖος κατέθεσε γιά τή σύλληψη τοῦ κατηγορουμένου Μπαλαούρα.

— Εἴμαστε στό Μουσεῖο καί πίναμε καφέ. Ὁ Μπαλαούρας συνελήφθη κάτω ἀπό παράξενες συνθήκες. Ἦρθε ἕνας κυριος μέ πολιτικά καί μέ τόν τρόπο πού μᾶς μίλησε ἔδειξε ὅτι εἶχε πρόθεση νά δημιουργήση φασαρία. Ξαφνικά, βλέπω τόν Μπαλαούρα νά τόν ἔχουν πιάσει ἀγκαζέ καί νά τόν πηγαίνουν δύο κύριοι, προφανῶς ἀστυνομικοί μέ πολιτικά, σά νά πήγαιναν βόλτα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Μήπως εἶχε πῆ καμμιά κουβέντα ὁ Μπαλαούρας;

ΜΑΡΤΥΣ: Ὄχι, δέν εἶπε τίποτα. Εἴμουνα σέ ἀπόσταση 5 μέτρων καί θά τό ἄκουγα. Ἐγώ, ἔφυγα γιά νά μή συλληφθῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Γιστί; Εἴχατε τίποτα νά φοβηθῆτε;

ΜΑΡΤΥΣ: Εἴμαστε γνωστοί στήν Ἀσφάλεια μέ τόν Μπαλαούρα γιά τήν «Μελέτη τῶν 12» πού εἴχαμε συνεργοστῆ.

● Ο ΘΙΑΣΑΡΧΗΣ Γεώργιος Χαραλαμπίδης, κατέθεσε:

— Ἐκεῖνο τό ἀπόγευμα τῆς Τετάρτης εἴμουνα περαστικός ἀπό τήν ὁδό Στουρνάρα. Στάθηκα καί παρακολούθησα τά γεγονότα πού διαδραματίζονταν στό Πολυτεχνεῖο. εἶδα συμπλοκές σέ γενικές γραμμές, ἄκουσα συνθήματα, ὅπως «Φοιτητές ἐλεύθεροι», «Ἄσυλο», «Οἱ καθηγητές μαζί μας», «Κάτω ἡ ἐπιστράτευση». Εἶδα φοιτητές νά χτυπιοῦνται ἀπό ἀστυνομικούς, δέν εἶδα ὅμως φοιτητάς νά δέρνουν ἀστυνομικούς. Δέν ἄκουσα ὕβρεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Σέ πόση ἀπόσταση βρισκόσαστε;

ΜΑΡΤΥΣ: Σέ ἀπόστοση 50 μέτρων. Ὅλα ὅμως λεγόντουσαν στεντωρίως, ὁπότε θά ἄκουγα. Ἀπό τούς φοιτητές πού σήμερα βρίσκονται ἐδῶ δέν γνωρίζω κανένα.

Ὁ κ. Ἀλέξ. Ξύδης

Ἀκολούθως, ἐξετάσθηκε ὡς μάρτυς ὁ τέως προσβευτής Ἀλέξανδρος Ξύδης, ὁ ὁποῖος, μεταξύ ἄλλων, εἶπε:

— Παρίσταμαι ὡς μάρτυς τοῦ κ. Παπαθεοδώρου, τήν οἰκογένεια τοῦ ὁποίου γνωρίζω, καθώς καί τόν ἴδιο. Εἶναι ἄριστος μαθητής στή Σχολή του καί ξαφνικά τόν εἶδα μέ μαυρισμένα μάτια κι' ἔμαθα ὅτι ἐνεπλάκη εἰς συμπλοκάς. Ἐκτός τούτων, ἐγώ προσωπικά διαπίστωσα ἕνα ἀφάνταστο ἐκνευρισμό τῶν ὀργάνων τῆς τάξεως, ὅλως ἀδικαιολόγητον, μία ἐχθρότητα τῶν ὀργάνων τῆς τάξεως. Ἐγώ ὁ ἴδιος ὑπέστην ὑβριστικήν ἐπίθεσιν εἰς τήν εἴσοδον τῶν δικαστηρίων ἀπό ὄργανον τό ὁποῖον μέ ἀπεκάλεσεν ὀπιοδό τοῦ Μάο Τσέ Τσύγκ...

ΠΡ.: Δέν ἐνδιαφέρει αὐτό!

ΜΑΡΤΥΣ: Σᾶς τό λέω γιά νά δοῦμε τήν ἀτμόσφαιρα αὐτῶν τῶν ἡμερῶν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Γιατί, ἄραγε, συνεκρούσθησαν οἱ ἀστυνομικοί μέ τούς φοιτητάς; Εἶχαν προσωπικάς διαφοράς.

ΜΑΡΤΥΣ: Αὐτό πού διαπίστωσα εἶναι ὅτι δέν ὑπάρχουν ἀστυνομικοί τραυματισμένοι, ἐνῶ ὑπάρχουν φοιτηταί μέ μαυρισμένα μάτια. Εἶδα ξένον δημοσιογράφον ὁ ὁποῖος μέ πληροφόρησε ὅτι ἐδάρη μητέρα πού ἤθελε νά βγάλη τό παιδί της ἀπό τό Πολυτεχνεῖο, τήν ἡμέρα ἐκείνη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ : Μήπως ξέρετε ἐὰν ἔγινε πρόσκλησις πρός τούς φοιτητάς γιά νά ἀπομακρυνθοῦν ἀπό τόν χῶρον τοῦ Πολυτεχνείου;

ΜΑΡΤΥΣ : Αὐτό πού ἔμαθα ἦτο ὅτι πουθενά δέν ἄκουσαν πρόσκλησιν. Στό Πορίσι, ὅταν κάναμε διαδήλωσιν — τόν καιρό, βεβαίως, ποῦ καί ἐγώ ἤμουν φοιτητής — μᾶς καλοῦσε ὁ εἰσαγγελέας μέ μεγάφωνο τρεῖς φοράς γιά νά διαλυθοῦμε, πρίν ἀρχίση ἡ ἐπιδρομή τῆς Ἀστυνομίας.

Ὁ κ. Δημ. Νιάνιας

Στή συνέχεια ἐκλήθη ὁ ἐν ἐνεργείᾳ καθηγητής τοῦ Πολυτεχνείου κ. Δημήτριος Νιάνιας, ὁ ὁποῖος ἐξεφράσθη μέ τά καλύτερα λόγια γιά τούς φοιτητάς πού κατηγοροῦνται.

— Ἐκείνη τήν ἡμέρα, εἶπε ὁ κ. Νιάνιας, ἤμουν στό Πολυτεχνεῖο καί εἶχα λάβει μέρος στή συνέλευση τῶν καθηγητῶν. Ἔφυγα κατά τίς 3.30. Τά παιδιά εἶχαν μιάν ὁρισμένη ἀνησυχία, ἀλλά ἐπικρατοῦσε πνεῦμα κατευνασμοῦ, διότι ἤδη ἡ Σύγκλητος εἶχεν ἀνακοινώσει ὅτι θά λύνονταν τά αἰτήματα τῶν φοιτητῶν. Τά γεγονότα πού ἐπηκολούθησαν ἦταν ἀπολύτως ἀδικαιολόγητα. Ὅταν λέγεται ὅτι οἱ σπουδασταί ἄρχισαν νά βροῦν ἀναιτίως, αὐτό μοῦ προκαλεῖ περιέργειαν. Μοῦ εἶναι ἀδιανόητο νά πιστεύσω ὅτι ἔδρασαν ἄνευ ἀφορμῆς. «Ἐντός τῶν τειχῶν» τῶν ἐκπαιδευτηρίων ἀπαιτεῖται ἐλευθερία, χωρίς αὐτό δέν ὑπάρχει παιδεία. Ἡ νεότης κάνει χρῆσιν αὐτοῦ τοῦ γεγονότος, διότι εὑρίσκεται εἰς μίαν ἡλικίαν πού πιστεύει ὅτι αὐτονομεῖται. Ὑπάρχει μία ἐσωτερική ἔξαψις, πού τήν ζοῦν κατά διάφορον τρόπον. Ἂν ὅμως δημιουργηθοῦν ἀντίξοες συνθῆκες, τότε παρουσιάζεται ἡ ἔκρηξις. Ἐπειδή γνωρίζω τούς κατηγορουμένους Πρέκη, Ἀρχοντῆ, Κατωπόδη καί Τζανετῆ, πιστεύω ὅτι δέν ἀνήκουν εἰς τούς ἀνθρώπους πού θά ἐξύβριζαν. Τούς θεωρῶ εὐπρεπεῖς νέους.

ΠΡ.: Μήπως ὅμως παρεσύρθησαν ἀπό τό σύνολον πού δημιουργεῖ ἄλλην ψυχολογίαν;

ΜΑΡ.: Κατά ποίαν λογικήν, ἀνόμοια ἄτομα, εἰς ἀνόμοιον χρόνον, συνέπεσε νά κατηγοροῦνται γιά ἕνα ἀδίκημα;

ΠΡ.: Μά δέν κατηγοροῦνται μόνο γιά ἕνα.

ΜΑΓΚΑΚΗΣ (συν. ὑπερ.): Κύριε μάρτυς, μήπως πληροφορηθήκατε ἀπό συγκλητικούς συναδέλφους σας τί συνέβη ἐκείνο τό ἀπόγευμα;

ΜΑΡ.: Ναί. Τό βράδυ τῆς ἴδιας ἡμέρας μέ πληροφόρησαν ὅτι σημειώθηκαν φοβερές σκηνές διότι οἱ ἀστυνομικοί ἐπετέθησαν ἐναντίον τῶν φοιτητῶν μέσα στόν χῶρο τοῦ Πολυτεχνείου. Τά αὐτά μοῦ ἐπανέλαβαν καί τά μέλη τῆς Συγκλήτου, οἱ κ.κ. Σκουλικίδης καί Θεοχάρης. Εἶπαν, ὅτι τά παιδιά ἤθελαν νά φύγουν, ἀλλά φοβόντουσαν μήπως συλληφθοῦν. Ἐν τῷ μεταξύ, ἐπληροφορήθην ὅτι ἕνα παιδί εἶχε «ἀπαχθῆ» μέσα ἀπό τά σίδερα τοῦ Πολυτεχνείου.

Στή συνέχεια, ὁ κ. Νιάνιας ἔδωσε τήν παρακάτω εἰκόνα ἀπό τήν «εἴσοδο» τῶν ἀστυνομικῶν στό Πολυτεχνεῖο.

— Ἐνῶ μιλοῦσαν ὁ πρύτανις μέ τόν διευθυντή τῆς Ἀστυνομίας, ἠκούσθη θόρυβος. Οἱ ἀστυνομικοί εἶχαν εἰσέλθει στόν χῶρο τοῦ Πολυτεχνείου καί κυνηγοῦσαν τά παιδιά, τά ὁποῖα ἀπισθοχώρησαν ὡς τό γραφεῖο τοῦ πρυτάνεως, ὅπου σημειώθηκαν πολλές διαιότητες. Ἐπλήγη μάλιστα καί ἕνας καθηγητής. Αὐτά εἶναι δυσάρεστα καί φοβερά.

ΜΑΓΚΑΚΗΣ: Κύριε μάρτυς, τό προαύλιο τοῦ Πολυτεχνείου θεωρεῖται «ὕπαιθρο»; Δηλαδή, μπορεῖ ὁ καθένας νά πάη καί νά περπατήση;

ΜΑΡ.: Ὄχι, βέβαια. Γι' αὐτό προηγουμένως χρησιμοποίησα τόν ὅρο «ἐντός τῶν τειχῶν».

ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (συν. ὑπερ.): Ὕβρεις ἀκούσατε;

ΜΑΡ.: Δέ